

Forflag skulde den paagjældende Bane bygges bredsporet med samme Sporvidde som Statsbanerne og have et Tilstud af Statskassen af 80,000 Kr. pr. Banemil, men her blev Forflaget forandret derhen, at det skulde være en smalsporet Bane og kun med et Tilstud fra Statskassen af ialt 100,000 Kr. Brede Medlemmer ville erindre, at der fra forskjellige Sider blev udfoldet Bestræbelser heroppe for at skaffe denne Bane fra Veile til Give gunstigere Vilkaar, men Tiden var knap, og Banen kom herop i Forbindelse med en anden Bane, hvor der gjorde sig særlige Interesser gjældende, og hvor man næsten sagde, at man ønskede og vilde tage Banen for en hvilken som helst Pris. Dette havde saa til Følge, at Banen fra Veile til Give, hvor der ikke var de samme Interesser tilstede som ved Horsens—Tørring-Banen — det er den, jeg mener — kom under samme Vilkaar. Men efter at Forflaget er vedtaget i den Stikfælse, som Landstinget gav det, er det klart for os Alle, som ere kjendte der paa Egnen, at det vækker megen Misfornøielse, og navnlig er man misfornøiet med at skulle være tvungne til at bygge sin Bane smalsporet efter et System, som man der finder uheldigt. Efter de Undersøgelser, som ere foretagne fra de paagjældende Parters Side, er man kommen til det Resultat, at den Besparelse i den almindelige Drift, som følger af Anlægget af en smalsporet Bane, paa ingen Maade opveier de Ulemper, den Tidsspilde og den Bekostning, som det vil medføre at kjøre paa en Bane, som har en anden Sporvidde end Statsbanerne. Desuagtet er der adskillige af de interesserede Parter, f. Ex. Veile Byraad og de fleste Kommunalraad paa Landet, som ere villige til at forhandle om denne Bane og til at skaffe de nødvendige Penge til Stede; men en af de vigtigste Faktorer, nemlig Amtsraadet er, efter meget vidtløftige Undersøgelser, kommen til det Resultat, at det ikke vil bidrage til at skaffe en smalsporet Bane, derimod not en bredsporet; og til en saadan ville de give et klækkeligt Bidrag, hvorved maa forståas et saa stort Pengebidrag, at Banen vil kunne anlægges. Derjom man ikke er i Stånd til at forandre Lovforlagets Bestemmelse om en smalsporet Bane, er der desværre Udset til, at denne Egn, der saalænge har haabet paa dette Baneanlæg, vil blive skuffet, og at Veiles Interesser, som trues saa stærkt af Horsens—Tørring-Banen, ikke ville blive støttede. Derfor har jeg og min Medforlagsstiller troet at burde indbringe dette Lovforlag, for at de derovre kunde faae Tilladelse til at bygge deres Bane, som de finde den hensigtsmæssig. Det er meget store Offre, der skulle bringes,

for at Banen overhovedet kan komme i Stånd, og jeg synes, det er ubilligt, at man her i Landstinget siger til Beboerne: I skulle bygge en Bane, I rigtignok selv finde uhensigtsmæssig, men som vi finde er tilstrækkelig for Eder. Jeg tror, at det ikke er for Meget at forlange, at man giver dem Lov til for deres egne Penge i det væsentlige at bygge en Bane, som de finde hensigtsmæssig og tjenlig for deres Interesser. Jeg har Grund til at tro, at den høitærede Indenrigsminister, som ikke har stillet dette Forflag om en smalsporet Bane, ikke alene ikke har Noget imod den Forandring, vi foreslaa, men tilmed vil yde Forlaget sin formaende Støtte her i Thinget.

Juni-Rysensteen: I den Rede-gjørelse, som det ærede Medlem nu gav af dette Lovforlags Fortid glemte det ærede Medlem at erindre Thinget om, at denne Bane gik ud herfra samtidig med Horsens-Tørring-Banen og med et Tilstud af 100,000 Kr., medens Horsens-Tørring-Banen ikke fik en Dre med Undtagelse af den halve Expropriationssum, som denne Bane jo ogsaa fik. Veile-Give-Banen fik 100,000 Kr. paa Grund af en stærk Pression fra de Herrer Repræsentanters Side fra Veile Egnen; thi det var aldeles ikke dette Things Flertals Ønske at give noget Tilstud til den Art Baner, som der her er Tale om. Det ærede Medlem glemte ogsaa at sige, at disse smalsporede Baner netop ere komne frem i de sidste Aar, fordi man stærkt har hævdet — og man har faaet Medhold i det andet Thing deri — at de sydvestjære tilstrækkelig de Krav, som en Egn kan stille overfor den Betydning, som denne Bane har for den. Det er jo ikke en Bane — og det vil det ærede Medlem sikkert bekræfte — som skal gaa længere end til Give; der er intet Menneske, der ønsker, at den skal gaa længere end til Give; og kan Horsens—Tørring være fornøiet med en saadan Bane, kan jeg ikke se nogen Grund, hvorfor Veile-Give ikke ogsaa skulde være fornøiet med en lignende. Det er akkurat de samme Produkter, som føres hen og hjem, kun maaste i lidt rigeligere Maal fra Horsens til Tørring end fra Veile til Give. Jeg kan oprigtig talt ikke forstaa, hvad Veile Amtsraads Mening har været med at negte Bidraget til den smalsporede Bane og stille i Udset, at det vilde give Noget til en bredsporet. Jeg skal henstille til det ærede Thing, om det ikke var nyttigt at faae at vide, hvorfor Amtsraadet har stillet sig saaledes, hvad Grunden er dertil, og hvilken Sum Amtsraadet vil give til den bredsporede Bane. Det foreligger ikke oplyst.